

Ο ΠΕΡΙ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΩΝ (ΣΥΛΛΟΓΟΙ, ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972

Κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 13(1)(β)

Το Συμβούλιο του Φαρμακευτικού Σώματος, ασκώντας τις εξουσίες που του δίνονται από την παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 13 του περί Φαρμακοποιών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείον Συντάξεων) Νόμου του 1972 εκδίδει, ως έχουν εγκριθεί με την πλειοψηφία της Γενικής Συνέλευσης του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου, τους ακόλουθους Κανονισμούς:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ – ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

1. Οι παρόντες κανονισμοί θα αναφέρονται ως οι περί Δεοντολογίας Κανονισμοί του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου. Οι περί Δεοντολογίας Κανονισμοί του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου που συμπεριλαμβάνονται στην Κανονιστική Διοικητική Πράξη 180/1974 καταργούνται και αντικαθίστανται με τους παρόντες Κανονισμούς.
2. Το φαρμακευτικό επάγγελμα ρυθμίζεται από το Νόμο και ο κάθε φαρμακοποιός οφείλει και υποχρεούται να συμμορφώνεται στην καθημερινή του επαγγελματική δραστηριότητα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία όσον αφορά το φαρμακευτικό λειτούργημα και να τηρεί τους παρόντες Κανονισμούς και οποιοσδήποτε άλλους κανονισμούς, οδηγίες και αποφάσεις προορίζονται να διασφαλίσουν τη δέουσα άσκηση του λειτουργήματος του φαρμακοποιού.
3. Ο κάθε φαρμακοποιός οφείλει να γνωρίζει τις υποχρεώσεις του βάσει των παρόντων Κανονισμών και δεν πρέπει να ενεργεί ή να επιτρέπει σε άλλο άτομο να ενεργεί εκ μέρους του, στο πλαίσιο άσκησης του λειτουργήματος του φαρμακοποιού, κατά παράβαση των παρόντων Κανονισμών. Κάθε παράβαση των παρόντων Κανονισμών συνεπάγεται την πειθαρχική δίωξη του παραβάτη φαρμακοποιού και την επιβολή των νόμιμων κυρώσεων από Πειθαρχικό Συμβούλιο, ανεξαρτήτως άλλων τυχόν κυρώσεων, διοικητικών, ποινικών και αστικών που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.
4. Οι φαρμακοποιοί είναι ταγμένοι στην υπηρεσία της υγείας των πολιτών ως ατόμων και ως συνόλου και γι' αυτό πρέπει να χρησιμοποιούν τις επαγγελματικές τους ικανότητες και την επιστημονική τους κατάρτιση προς όφελος των ασθενών και της δημόσιας υγείας.
5. Ο κάθε φαρμακοποιός οφείλει να συμπεριφέρεται με αξιοπρέπεια, ευγένεια, εντιμότητα, ακεραιότητα και ειλικρίνεια σε όλες τις εκδηλώσεις του επαγγελματικού ή δημόσιου του βίου.
6. Ο φαρμακοποιός οφείλει να έχει ανώτερη αντίληψη της αποστολής και σημασίας του φαρμακευτικού επαγγέλματος και να απέχει από κάθε ενέργεια που δύναται να υπονομεύσει την εκτίμηση και εμπιστοσύνη του κοινωνικού συνόλου για το επάγγελμα του φαρμακοποιού ή που να αντιτίθεται στα χρηστά ήθη.
7. Ο κάθε φαρμακοποιός πρέπει να διατηρεί επαρκές επίπεδο επιστημονικής κατάρτισης και δεξιοτήτων για να παρέχει τις επαγγελματικές του υπηρεσίες κατά τρόπο κατάλληλο και αποτελεσματικό. Προς επίτευξη αυτού του σκοπού, οφείλει να μετέχει ενεργά στη συνεχή και δια βίου επαγγελματική του επιμόρφωση, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής του σε προγράμματα που διοργανώνουν από καιρού εις καιρόν οι Τοπικοί Φαρμακευτικοί Σύλλογοι σε συνεργασία με τον Παγκύπριο Φαρμακευτικό Σύλλογο και το Συμβούλιο Φαρμακευτικής.
8. Ο κάθε φαρμακοποιός απολαμβάνει πλήρη επαγγελματική ανεξαρτησία κατά την ενάσκηση του λειτουργήματός του ως επαγγελματία υγείας. Με σκοπό τη διασφάλιση της επαγγελματικής ανεξαρτησίας του φαρμακοποιού, αλλά και της ελεύθερης επιλογής φαρμακείου από τον ασθενή:
  - i. Απαγορεύεται η συμμετοχή (άμεσα ή έμμεσα) στο ιδιοκτησιακό ή/και μετοχικό καθεστώς φαρμακείου όπως αυτό καθορίζεται στη νομοθεσία σε οποιοδήποτε πρόσωπο έχει ουσιαστική σύγκρουση συμφέροντος και δύναται να διακινδυνεύσει την ανεξαρτησία του φαρμακοποιού εις βάρος του ασθενούς, συμπεριλαμβανομένων (χωρίς περιορισμό) γιατρών, κλινικών, φαρμακευτικών εταιρειών, ασφαλιστικών εταιρειών ή ταμείων και φορέων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης,
  - ii. Απαγορεύεται η προσέλκυση πελατείας με αθέμιτες ενέργειες ή αναξιοπρεπή μέσα, συμπεριλαμβανομένων της χρήσης αναληθών επαγγελματικών και/ή ακαδημαϊκών τίτλων σπουδών και της έκδοσης ανακριβών ανακοινώσεων,
  - iii. Απαγορεύεται η συγκάλυψη και/ή προστασία προσώπων που παράνομα ασκούν το επάγγελμα του φαρμακοποιού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ – ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΣΘΕΝΗ

9. Ο ασθενής είναι ελεύθερος να επιλέγει το φαρμακοποιό και το φαρμακείο της προτίμησής του και ο κάθε φαρμακοποιός οφείλει να αποφεύγει κάθε μέσο και/ή τρόπο και/ή μέθοδο που δύναται να περιορίσει το δικαίωμα αυτό του ασθενούς.

10. Ο κάθε φαρμακοποιός οφείλει την ίδια αφοσίωση σε όλους τους ασθενείς και πολίτες που τον επισκέπτονται χωρίς διακρίσεις.
11. Ο κάθε φαρμακοποιός οφείλει να παρέχει στο κοινό και τους ασθενείς ορθές και ποιοτικά κατάλληλες επαγγελματικές υπηρεσίες υγείας. Προς επίτευξη αυτού του σκοπού, ο φαρμακοποιός οφείλει να ενεργεί, μεταξύ άλλων, ώστε να μην υπάρχουν, σε σχέση με προϊόντα φαρμακευτικής φροντίδας, οποιεσδήποτε ελλείψεις, κατάχρηση, κακή χρήση και/ή μονοπώλια στα σημεία διάθεσης τέτοιων προϊόντων.
12. Ο κάθε φαρμακοποιός οφείλει να ασκεί προσωπικώς την φαρμακευτική και να παρασκευάζει και να παραδίδει αυτοπροσώπως τα φάρμακα στους ασθενείς ή στα κατάλληλα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα.
13. Ο κάθε φαρμακοποιός οφείλει να αναγράφει σαφείς οδηγίες χρήσεως στα φάρμακα που χορηγεί στον ασθενή, καθώς και κάθε άλλη επισήμανση που απαιτείται, σύμφωνα με τα συνταγογραφικά δεδομένα του φαρμάκου και λαμβανομένων υπόψη των οδηγιών του συνταγογράφου.
14. Ο φαρμακοποιός οφείλει να συμβουλεύει με ήθος, ειλικρίνεια και περίσκεψη τους ασθενείς που επιλέγουν τη χρήση προϊόντων που χορηγούνται και χωρίς ιατρική συνταγή ή σχετικά συμπληρώματα διατροφής ή συνδυασμούς των παραπάνω, με το να εξηγεί την ορθή χρήση τους καθώς και να επισημαίνει πιθανούς κινδύνους συγχωρήγησής τους με λοιπά θεραπευτικά σχήματα που ήδη λαμβάνει ο ασθενής.
15. Ο κάθε φαρμακοποιός οφείλει να βρίσκεται στη διάθεση του ασθενούς για περαιτέρω οδηγίες και συμβουλές στην έκταση και το μέτρο του δυνατού.
16. Ο κάθε φαρμακοποιός οφείλει να συμμορφώνεται με τους διεθνείς και εθνικούς κανόνες φαρμακοεπαγρύπνησης και να συμμετέχει στην ανίχνευση, την αξιολόγηση, την κατανόηση και αποτροπή ανεπιθύμητων ενεργειών και άλλων προβλημάτων που σχετίζονται με τα φάρμακα, ώστε να διασφαλίσει το δικαίωμα των ασθενών σε ασφαλή και αποτελεσματικά φάρμακα. Κάθε πρόβλημα που υποπίπτει στην αντίληψη του φαρμακοποιού και αφορά τη φαρμακοθεραπεία ενός ασθενούς οφείλει να το επισημαίνει τόσο στο θεράποντα ιατρό του ασθενούς, όσο και στις αρμόδιες αρχές.
17. Κανένας φαρμακοποιός δεν επιτρέπεται να συστήσει σε ασθενή οποιοδήποτε επαγγελματία υγείας ή κλινική, εκτός εάν του ζητηθεί από αυτόν ή από κατάλληλα εξουσιοδοτημένο πρόσωπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ – ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΑΠΟΡΡΗΤΟ

18. Η φαρμακευτική συμβουλή προς τον ασθενή, πρέπει να παρέχεται μόνο από το φαρμακοποιό υπό όρους εχεμύθειας και τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου.
19. Ο κάθε φαρμακοποιός οφείλει να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο και να συμμορφώνεται με τις αρχές της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του ατόμου,
20. Απαγορεύεται κάθε δημόσια συζήτηση ή υπαινιγμοί από φαρμακοποιό σχετικά με την υγεία των πελατών του.
21. Η τήρηση του απόρρητου των δεδομένων του ασθενούς, θα πρέπει να εξασφαλίζεται και κατά τη συμπλήρωση, διαφύλαξη και χρήση φακέλων ασθενών (αρχεία), ανεξαρτήτου μορφής (έντυπη ή ηλεκτρονική) και ο κάθε φαρμακοποιός πρέπει να λαμβάνει μέτρα, στο σημείο του δυνατού, προς επίτευξη αυτού του σκοπού. Νοείται ότι τα αρχεία και μητρώα που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο δύνανται να αποκαλύπτονται σε πρόσωπα δεόντως και εγγράφως εξουσιοδοτημένα βάσει Νομοθεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ – ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

22. Ο κάθε φαρμακοποιός είναι υποχρεωμένος να παρέχει τη συνδρομή του στο έργο της δημόσιας υγείας και να συνεργάζεται με τις κρατικές αρχές για την προστασία και τη διαφύλαξή της.
23. Ο φαρμακοποιός οφείλει να διατηρεί καλές σχέσεις με τους άλλους επαγγελματίες υγείας και μαζί πρέπει να σέβονται αμοιβαία την ανεξαρτησία του καθενός, προς όφελος του ασθενούς και της προαγωγής της δημόσιας υγείας.
24. Ο κάθε φαρμακοποιός οφείλει να συμπεριφέρεται με σεβασμό σε οποιουδήποτε φορείς παροχής φαρμακευτικής φροντίδας, δημόσιους και μη, και να συνεργάζεται μαζί τους για τη διασφάλισή της καλύτερης δυνατής ποιότητας παροχής υπηρεσιών φαρμακευτικής φροντίδας.
25. Ο κάθε φαρμακοποιός οφείλει να σέβεται και να τηρεί τις εκάστοτε αποφάσεις του Υπουργείου Υγείας και οποιουδήποτε άλλου προσώπου δύναται διά νόμου να ρυθμίζει πτυχές του φαρμακευτικού επαγγέλματος και/ή δύναται να εκδίδει κανονισμούς που άπτονται του φαρμακευτικού επαγγέλματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ – ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ

26. Ο κάθε φαρμακοποιός οφείλει να εγγράφεται ως μέλος του Τοπικού Φαρμακευτικού Συλλόγου της επαρχίας του και να προσέρχεται τακτικά στις συνελεύσεις αυτού, να πληρώνει την ετήσια συνδρομή του σε αυτόν μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου κάθε έτους και να υποβάλλει τα ακριβή του στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων του ονοματεπώνυμου του, της διεύθυνσής του (φυσικής και ηλεκτρονικής) και του τόπου δραστηριοποίησής του. Περαιτέρω, ο κάθε φαρμακοποιός έχει την υποχρέωση να επικαιροποιεί τις πληροφορίες αυτές σε περίπτωση οποιασδήποτε αλλαγής.
27. Ο κάθε φαρμακοποιός οφείλει να συμμορφώνεται με τις νόμιμα ληφθείσες αποφάσεις του οικείου του Τοπικού Φαρμακευτικού Συλλόγου, καθώς και του Παγκυπρίου Φαρμακευτικού Συλλόγου και να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντά του προς αυτούς.

28. Οι φαρμακοποιοί οφείλουν να συμμετέχουν στις διαδικασίες λειτουργίας και λήψης αποφάσεως στα συλλογικά όργανα που ανήκουν, ήτοι του Τοπικού Φαρμακευτικού Συλλόγου και του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου.
29. Οι φαρμακοποιοί οφείλουν να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για τη δημιουργία συναδελφικού πνεύματος και αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ τους.
30. Οι φαρμακοποιοί απαγορεύεται να ενεργούν με τρόπο που μπορεί να βλάψει άλλο φαρμακοποιό. Οι ενέργειες αυτές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:
- i. Τις αστήρικτες αναφορές και/ή καταγγελίες,
  - ii. τη δυσφήμιση συναδέλφων και/ή των υπηρεσιών τους,
  - iii. οποιεσδήποτε κακόβουλες συζητήσεις που αποσκοπούν στη μείωση συναδέλφου στην κοινωνική υπόληψη.
31. Κάθε επαγγελματική διαφορά μεταξύ φαρμακοποιών που δεν μπορεί να τακτοποιηθεί με συνεννοήσεις μεταξύ τους ενδείκνυται να άγεται προς επίλυση στον Τοπικό Φαρμακευτικό Σύλλογο του οποίου είναι μέλη.
32. Οι φαρμακοποιοί οφείλουν να αναφέρουν στο Πειθαρχικό Συμβούλιο κάθε ενέργεια συναδέλφου που είναι αντίθετη με τους ισχύοντες νόμους και τους κανονισμούς των παρόντων Δεοντολογικών Κανονισμών, τηρουμένων των προνοιών του Μέρους II του περί Φαρμακοποιών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείον Συντάξεων) Νόμου του 1972 (39/1972) ως εκάστοτε τροποποιείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ–ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ – ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ – ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ – ΑΜΟΙΒΗ

33. Κάθε συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ φαρμακοποιών πρέπει να είναι έντιμη, ειλικρινής και σύμφωνη με το Νόμο.
34. Ο κάθε φαρμακοποιός δύναται να καταλήξει ελεύθερα σε συμφωνία για τη διάθεση των φαρμακευτικών προϊόντων ή/και την παροχή οποιωνδήποτε συναφών επαγγελματικών υπηρεσιών με οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο.
 Νοείται ότι οποιαδήποτε συμφωνία πρέπει να συμμορφώνεται με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία περί προστασίας του ανταγωνισμού και ειδικότερα να μην αποσκοπεί ή καταλήγει i) στην επιβολή είτε άμεσα είτε έμμεσα μη δίκαιων τιμών ή άλλων όρων συναλλαγής, ii) στον περιορισμό ή/και έλεγχο της διάθεσης προϊόντων, iii) στον καταμερισμό της αγοράς (γεωγραφικό ή άλλως πως), iv) στη διακριτική μεταχείριση των συναλλασσομένων με αποτέλεσμα να τίθενται αυτοί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό και v) στην επιβολή ή αποδοχή πρόσθετων παροχών σε συμβάσεις που λόγω της φύσεώς τους ή/και σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των εν λόγω συμβάσεων.
35. Η λιανική τιμή πώλησης οποιουδήποτε φαρμακευτικού προϊόντος θα καθορίζεται ελεύθερα από τον κάθε φαρμακοποιό.
 Νοείται πως η τιμή αυτή δεν θα υπερβαίνει την ανώτατη λιανική τιμή που καθορίζεται από το Υπουργείο Υγείας από καιρού εις καιρόν.
36. Έκαστος φαρμακοποιός δύναται να κοστολογήσει τις υπηρεσίες του ελεύθερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ – ΑΥΤΟΠΡΟΒΟΛΗ – ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

37. Ο κάθε φαρμακοποιός δύναται να διαφημίζει τις υπηρεσίες του, νοουμένου ότι δεν παραβιάζονται οι πρόνοιες νομοθεσιών που ρυθμίζουν την διαφήμιση των προϊόντων φαρμακευτικής φροντίδας, συμπεριλαμβανομένων, χωρίς περιορισμό, των σχετικών προνοιών του περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) Νόμου του 2001 (Ν. 70(I)/2001) και του περί των Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών των Επιχειρήσεων προς τους Καταναλωτές Νόμου του 2007 (Ν. 103(I)/2007), όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή/και αντικαθίστανται.
38. Ο κάθε φαρμακοποιός οφείλει να αποφεύγει την προσέλκυση πελατείας με ενέργειες, ωφελήματα και μέσα αντίθετα στην αξιοπρέπεια του φαρμακοποιού ως επαγγελματία υγείας και λειτουργού στον τομέα της δημόσιας υγείας.
39. Οποιαδήποτε διαφήμιση δεν πρέπει ιδίως:
- i. Να είναι αθέμιτη,
  - ii. να είναι αναληθής ή παραπλανητική, ή να δύναται να προκαλέσει σύγχυση στους ασθενείς ή το κοινό,
  - iii. να περιλαμβάνει αναφορές ή συγκρίσεις με άλλους φαρμακοποιούς ή φορείς σε σχέση με τον αριθμό των πελατών/ασθενών, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών ή την αμοιβή, τα επαγγελματικά προσόντα / δεξιότητες άλλων φαρμακοποιών, τη γνώμη των πελατών/ασθενών για τις παρεχόμενες υπηρεσίες,
  - iv. να περιέχει ονόματα ή ιδιότητες πελατών/ασθενών ή φωτογραφίες,
  - v. να δίνει παραπλανητική εικόνα στην κοινή γνώμη για το φαρμακευτικό λειτούργημα,
  - vi. να είναι απρεπής ή ανάρμοστη κατά τρόπο που προσβάλλει το φαρμακευτικό επάγγελμα.